

Rusia: condamnarea demonstranților care au participat la evenimentele din Piața Bolotnaia

Rezoluția Parlamentului European din 13 martie 2014 referitoare la Rusia: condamnarea manifestanților implicați în evenimentele din Piața Bolotnaia (2014/2628(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Rusia, în special Rezoluția sa din 13 iunie 2013 referitoare la statul de drept din Rusia¹,
 - având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al Vicepreședintelui Comisiei Europene/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) din 24 februarie 2014 referitoare la condamnarea manifestanților implicați în evenimentele din Piața Bolotnaia,
 - având în vedere Constituția Rusiei, în special articolul 118, care prevede că, în Federația Rusă, justiția este administrată doar de către instanțe, și articolul 120, care prevede că judecătorii sunt independenți și subordonați doar Constituției Rusiei și legislației federale,
 - având în vedere consultările dintre UE și Rusia privind drepturile omului, din 28 noiembrie 2013,
 - având în vedere raportul Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante (CPT) din 17 decembrie 2013 referitor la vizitele sale periodice în Federația Rusă,
 - având în vedere declarația ombudsmanului pentru drepturile omului din Federația Rusă, Vladimir Lukin, din 4 martie 2014, referitoare la manifestațiile din Moscova și la măsurile luate de autoritățile de aplicare a legii,
 - având în vedere articolul 122 alineatul (5) și articolul 110 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât Federația Rusă, ca membră cu drepturi depline a Consiliului Europei și a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, s-a angajat să respecte principiile democrației, statul de drept și drepturile omului; întrucât, din cauza unor încălcări grave ale statului de drept și a adoptării unor legi restrictive în ultimele luni, se manifestă îngrijorări crescânde în ceea ce privește respectarea de către Rusia a obligațiilor sale internaționale și naționale;
- B. întrucât, la 6 mai 2012, cu o zi înaintea învestirii președintelui Vladimir Putin, câțiva zeci din zecile de mii de manifestanți estimați s-au ciocnit sporadic în Piața Bolotnaia cu forțele de poliție, ceea ce a dus la răniri ușoare;
- C. întrucât circa 600 de activiști au fost reținuți pentru scurt timp și 28 de persoane au fost

¹ Texte adoptate, P7_TA(2013)0284.

trimise în judecată; întrucât autoritățile au demarat o anchetă privind acțiunile protestatarilor, pe care le-au calificat drept „manifestări violente în masă”, care, conform legislației ruse, reprezintă acțiuni de masă implicând „acte de violență, pogromuri, distrugerea proprietății, utilizarea de arme de foc sau rezistența armată în fața autorităților”; întrucât autoritățile au pretins că violențele au fost planificate în prealabil și că făceau parte dintr-o conspirație vizând destabilizarea țării și răsturnarea guvernului;

- D. întrucât mai multe procese și proceduri judiciare din ultimii ani au pus sub semnul întrebării independența și imparțialitatea instituțiilor judiciare din Federația Rusă;
- E. întrucât numeroase organizații rusești și internaționale care militează pentru drepturile omului au relatat că măsurile disproportionale și acțiunile agresive ale forțelor de securitate, precum și utilizarea excesivă a violenței au dus la izbucnirea violențelor urmate de arestarea arbitrară a protestatarilor; întrucât Ombudsmanul pentru drepturile omului din Federația Rusă a confirmat în evaluarea sa că acuzațiile de manifestări violente în masă au fost nefondate;
- F. întrucât, la 24 februarie 2014, un tribunal din Rusia i-a declarat vinovați pe opt dintre acești manifestanți, dând următoarele sentințe mergând de la închisoare cu suspendare până la patru ani de închisoare cu executare, în urma altor trei pedepse mai severe cu închisoarea din 2013, precum și tratamentul psihiatric forțat al activistului Mihail Kosenko;
- G. întrucât în timpul manifestațiilor pașnice de susținere a inculpaților din dosarul Piața Bolotnaia, care au avut loc la 21 și 24 februarie 2014, s-a efectuat un număr mare de arestări; întrucât peste 200 de persoane care s-au adunat în fața tribunalului districtului Zamoskvorețki la 24 februarie 2014 pentru a afla verdictul au fost reținute timp de mai multe ore; întrucât liderii opoziției Boris Nemțov și Alexei Navalnâi au fost ulterior condamnați la zece zile de închisoare; întrucât Alexei Navalnâi a fost plasat sub arest la domiciliu în următoarele două luni, iar la 5 martie 2014 i-a fost montată o brățară electronică, cu ajutorul căreia îi sunt monitorizate activitățile;
- H. întrucât autoritățile ruse își extind programele de supraveghere în masă; întrucât aceste programe, combinate cu legile anti-LGBT și cu legislația care limitează libertatea ONG-urilor, reprezintă un instrument foarte puternic care le permite autorităților ruse să supravegheze și să oprime vocile opoziției;
- I. întrucât situația drepturilor omului din Rusia s-a deteriorat în ultimii ani, iar autoritățile ruse au adoptat o serie de legi care conțin dispoziții ambigue și ar putea fi utilizate pentru a impune restricții suplimentare opoziției și societății civile și pentru a limita libertatea de exprimare și de întrunire; întrucât în cadrul acestor represii s-au desfășurat acțiuni ca raiduri ale poliției, confiscarea proprietăților, amenzi administrative și alte măsuri menite să împiedice și să descurajeze organizațiile societății civile să își desfășoare activitatea;
- J. întrucât liderii partidelor și mișcărilor de opoziție sunt hărțuiți de autoritățile ruse, unii fiind închiși sub diferite pretexte, cum este cazul lui Ilia Iașin, liderul mișcării „Solidaritatea”, Gleb Fetisov, copreședintele Alianței Verzilor și Social-Democraților, și Evgheni Vitișko, activist ecologist și membru marcant al partidului Iabloko;
- K. întrucât Comitetul European pentru Prevenirea Torturii a înregistrat în decembrie 2013 numeroase depoziții privind cazuri de rele tratamente și tortură la care au fost supuși

deținuții de către membri ai autorităților de aplicare a legii și ai poliției,

1. își exprimă profunda preocupare în legătură cu acțiunile demarate în justiție împotriva manifestațiilor din Piața Bolotnaia, care au fost serios viciate de la început, fiind bazate pe acuzații de natură politică;
2. consideră că acuzațiile aduse împotriva manifestațiilor și sentințele primite par disproporționate având în vedere natura evenimentelor și infracțiunile de care sunt acuzați; date fiind neajunsurile procedurale și perioada lungă de arestare preventivă, consideră că rezultatul procesului pune din nou sub semnul întrebării situația statului de drept;
3. solicită autorităților judiciare din Rusia să reconsidere sentințele pronunțate în procesul de recurs și să îi elibereze pe cei opt demonstranți, precum și pe Mihail Kosenko, aflat în închisoare în urma evenimentelor din piața Bolotnaia, care a fost condamnat la tratament psihiatric forțat;
4. își exprimă, de asemenea, îngrijorarea profundă față de reținerea unui număr mare de protestatari pașnici în urma verdictelor pronunțate în cauza Bolotnaia și solicită retragerea tuturor acuzațiilor împotriva protestatarilor; solicită, de asemenea, guvernului rus să respecte drepturile tuturor cetățenilor la exercitarea libertăților lor fundamentale și a drepturilor universale ale omului;
5. reamintește importanța respectării depline de către Rusia a obligațiilor de drept internațional care îi revin, în calitate de membru al Consiliului Europei și al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, precum și a drepturilor fundamentale ale omului și a statului de drept consacrate în Convenția europeană a drepturilor omului și în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP); subliniază că evoluțiile recente se îndreaptă în direcția opusă reformelor necesare pentru îmbunătățirea standardelor democratice, a statului de drept și a independenței justiției în Rusia;
6. își exprimă preocuparea cu privire la evoluțiile din Federația Rusă în materie de respectare și apărare a drepturilor omului, precum și de respectare a principiilor, normelor și procedurilor democratice stabilite de comun acord, în special în ceea ce privește legea privind agenții străini, legea împotriva persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale și transsexuale (LGBT), trecerea din nou în domeniul penal a calomniei, legea privind trădarea și legislația care reglementează protestele publice; îndeamnă Rusia să își respecte angajamentele internaționale asumate în calitate de membru al Consiliului Europei;
7. invită guvernul rus să ia măsuri concrete pentru a aborda deteriorarea drepturilor omului, în special prin încetarea campaniei de hărțuire împotriva organizațiilor și activiștilor societății civile; solicită puterii executive și puterii legislative din Rusia să revizuiască și, eventual, să abroge actele legislative și măsurile recent adoptate care sunt în conflict cu angajamentele declarate ale țării, în calitate de membru al Consiliului Europei, în domeniul drepturilor omului și libertăților fundamentale și să ia în considerare recomandările prezentate președintelui Federației Ruse de Ombudsmanul pentru drepturile omului și de Consiliul pentru drepturile omului.
8. îndeamnă autoritățile judiciare și de aplicare a legii din Rusia să își îndeplinească sarcinile în mod imparțial și independent;

9. subliniază faptul că în Federația Rusă libertatea de întrunire este garantată în temeiul articolului 31 din Constituția Rusiei și al Convenției europene a drepturilor omului, Rusia fiind semnatară a acestei convenții, ceea ce obligă autoritățile din Rusia la respectarea acesteia;
10. invită Federația Rusă să își alinieze programele de supraveghere la Convenția europeană a drepturilor omului;
11. regretă reprimarea continuă a cetățenilor care formulează critici la adresa regimului, precum și a organelor de presă rămase independente, inclusiv a postului de televiziune Dojd și a postului de radio Eho Moskvî;
12. invită Înalțul Reprezentant și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) să se asigure că toate cazurile de persoane urmărite penal din motive politice sunt aduse în discuție în cadrul consultărilor UE-Rusia pe tema drepturilor omului și că reprezentanților Rusiei în aceste consultări li se solicită un răspuns oficial pentru fiecare caz în parte;
13. solicită președinților Consiliului și Comisiei, precum și Înalțului Reprezentant, să urmărească în continuare îndeaproape aceste cazuri, să aducă în discuție aceste probleme sub diferite forme și în cadrul diferitelor reuniuni cu Rusia și să informeze Parlamentul cu privire la schimburile desfășurate cu autoritățile din Rusia;
14. îndeamnă Consiliul să elaboreze o politică unificată față de Rusia, care să oblige cele 28 de state membre și instituțiile UE să conceapă un mesaj comun ferm cu privire la rolul drepturilor omului în relația UE-Rusia, precum și cu privire la necesitatea de a pune capăt reprimării libertății de exprimare, de întrunire și de asociere în Rusia; solicită formularea acestui mesaj comun în Concluziile Consiliului Afaceri Externe al UE;
15. îndeamnă Înalțul Reprezentant și SEAE să se asigure că Uniunea urmărește orice ocazie, în limitele impuse de dreptul intern al Rusiei, de continuare a colaborării cu organizațiile societății civile din Rusia, inclusiv cu cele care promovează valorile democrației, drepturilor omului și statului de drept;
16. îndeamnă Comisia și SEAE, referitor la etapa de programare în curs instrumentelor financiare ale UE, să își sporească asistența financiară pentru societatea civilă din Rusia, prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului și al fondurilor organizațiilor societății civile și ale autorităților locale, și să includă Forumul societății civile UE-Rusia în Instrumentul de parteneriat, pentru a asigura un sprijin sustenabil și credibil pe termen lung;
17. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Vicepreședintelui Comisiei/Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Consiliului Europei, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, precum și președintelui, Guvernului și Parlamentului Federației Ruse.